

Tropilaelaps mercedesae

UK Research
and Innovation

Tropilaelaps mercedesae – en ny trussel mod Europas honningbier

Tropilaelaps er en parasitisk mide, der kan forårsage alvorlige skader på honningbier og føre til kollaps af ubehandlede bifamilier. I 2024 blev miden for første gang påvist i Europa. Den formerer sig hurtigere end Varroa og kan sprede sig hurtigt via handel med bier og vandrebavl. Tidlig opdagelse er afgørende for at beskytte vores bier.

I denne folder kan du lære at:

- Genkende Tropilaelaps-miden
- Identificere symptomer i bifamilien
- Anvende effektive metoder til påvisning
- Begrænse risikoen for spredning

Viden og opmærksomhed er vores bedste forsvar.

Funded by
the European Union

Finansieret af Den Europæiske Union under GA nr. 101082073. De synspunkter og holdninger, der kommer til udtryk, er dog forfatterens/forfatternes egne og afspejler ikke nødvendigvis Den Europæiske Unions holdninger. Hverken Den Europæiske Union eller den bevillingsgivende myndighed kan holdes ansvarlige herfor.

Tropilaelaps mercedesae er en parasitisk mide, der alvorligt svækker honningbiers (*Apis mellifera*) sundhed og kan føre til kollaps af ubehandlede bifamilier. Kraftige angreb kan give lignende skader som Varroa, herunder døde pupper, perforerede cellegåb, ujævnt yngel samt voksne bier med deforme vinger

I 2024 blev *Tropilaelaps* for første gang påvist i Europa i honningbifamilier i det sydvestlige Rusland og Georgien. Fundene viser en fortsat spredning mod vest fra midens oprindelse i Asien. Vandrebavl og handel med bier og dronninger vurderes at være sandsynlige smitteveje for den hurtige spredning af denne farlige mide.

Tropilaelaps-mider stammer oprindeligt fra Asien, men har nu spredt sig fra deres oprindelige værter til også at parasitere og skade den vestlige honningbi (*A. mellifera*). Miden forårsager dog kun begrænset skade på asiatiske honningbiarter som *Apis dorsata*, *Apis laboriosa* og *Apis cerana*.

Tropilaelaps er mindre end *Varroa*. Selvom miden kan ses med det blotte øje, kræver påvisning i ynglen meget omhyggelige observationer.

Voksne mider har en aflange rødbrun krop og bevæger sig mere hurtigt og smidigt end *Varroa*.

Tropilaelaps-mider bevæger sig meget hurtigt, når de kommer ud af forseglede celler eller hen over tavlernes overflade. Det kan derfor være nyttigt at lære deres bevægelsesmønster at kende ved at se videoer på BEE-GUARDS' hjemmeside (scan QR-koden).

Tropilaelaps' livscyklus minder om *Varroa*s, med en reproduktiv fase i forseglede yngelceller efterfulgt af en kort foretisk fase på voksne bier.

I modsætning til *Varroa* kan *Tropilaelaps* kun ernære sig på larver og pupper og overlever kun få dage på voksne bier. Miderne opholder sig derfor kun kort tid på voksne bier, før de invaderer nye yngelceller. *Tropilaelaps* formerer sig hurtigere end *Varroa*, og skader på bifamilien kan derfor udvikle sig meget hurtigt.

SYMPTOMER

Symptomerne minder om varroose og ses både hos enkelte bier og på bifamilieniveau. Angrebne pupper kan blive deforme og nogle gange dø i cellerne. Voksne bier kan have deforme vinger, forkortet bagkrop og nedsat levetid. På bifamilieniveau ses ujævnt yngel, perforerede celletåg og udgnavet yngel. Bifamilierne kan stagnere og svækkes, hvilket kan føre til forsømt yngel og kollaps af familien.

PÅVISNING

Selvom nogle metoder udviklet til påvisning af Varroa også kan bruges til Tropilaelaps, kan disse mider være sværere at opdage. Tropilaelaps-mider er mindre og lettere end Varroa og falder ikke så let gennem netbundene. Miderne har lange ben og kan blive hængende i vaskede bier, hvilket kan give for lave optællinger

Flere metoder har vist sig effektive til påvisning, herunder puddersukkertest på voksne bier, undersøgelse af åbnet yngel samt en såkaldt “bump”-metode, hvor åben yngel bankes fast mod en hård overflade for at løsne miderne. En nyere metode bruger voksstrimler til hurtigt at åbne celler, så man kan observere Tropilaelaps-mider, der forlader de åbnede yngelceller. Processen kan filmes og afspilles efterfølgende for mere præcis vurdering med minimal påvirkning af bifamilien.

Tropilaelaps' manglende evne til at overleve længe på voksne bier er en svaghed, som kan udnyttes i bekæmpelsen. Yngelpauser, fjernelse af yngel, indeslutning af dronningen eller "ringing" er alle effektive driftsmetoder til kontrol af miderne.

Selvom godkendte produkter sandsynligvis ikke findes i mange lande, tyder den tidlige forskning på, at behandlinger baseret på myresyre er mest effektive mod Tropilaelaps. Som ved al behandling af honningbier skal anvisningerne på produktets etikette altid følges nøje.

HVAD SKAL DU GØRE, HVIS DU OPDAGER TROPILAEELAPS?

Overvåg dine bifamilier for Tropilaelaps-mider. I mange lande er Tropilaelaps en anmeldeligt skadegører, og du skal derfor straks kontakte de relevante myndigheder, hvis du har mistanke om, at miden er til stede. Prøver af mider samt fotografier kan være nyttig dokumentation til myndighederne.

Biavlere kan mindske risikoen for spredning ved nøje at overveje import eller flytning af bier og dronninger fra områder med lav risiko for forekomst af miden.

MERE INFORMATION!!!

www.BEE-GUARDS.eu

www.tropilaelaps.info

Illustrationer, opsætning og det første udkast til folderen blev udarbejdet af partneren UKIM (MK) med bidrag til de øvrige sprog fra BEE-GUARDS-partnerne. Folderen er udgivet inden for rammerne af WP6: Parasitter & Patogener. Illustrationer: Irakli Janashia og Aleksandar Uzunov.